

Flottningen från Gysinge till havet

Den samlade bilden av virkestransporten på nedre Dalälvens fjärdar och i
timmerrännor till kusten.

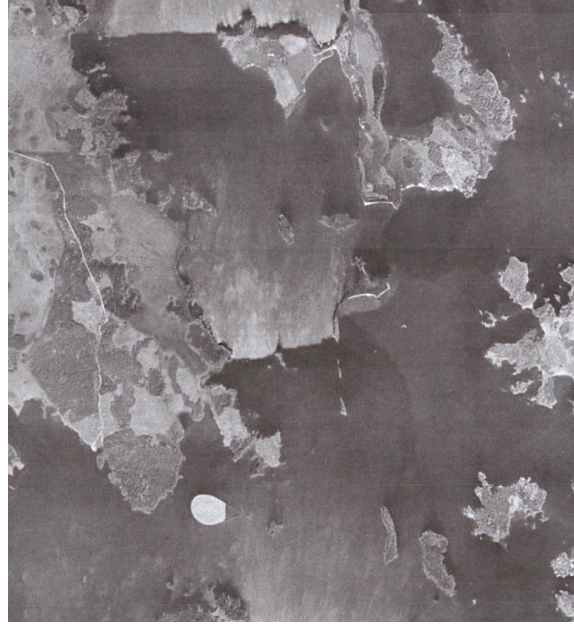

Höfte 1970 Hedesunda hembygdsförenings bildarkiv, källa Erik Lindberg

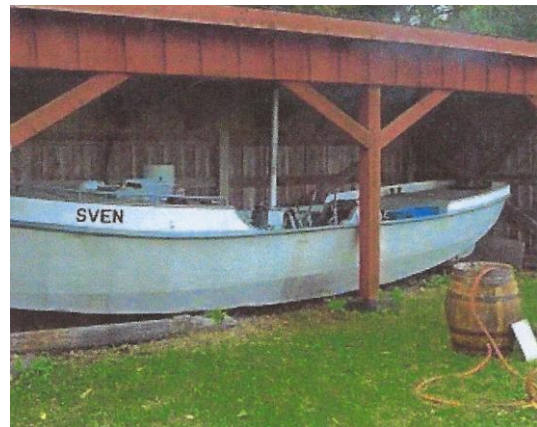
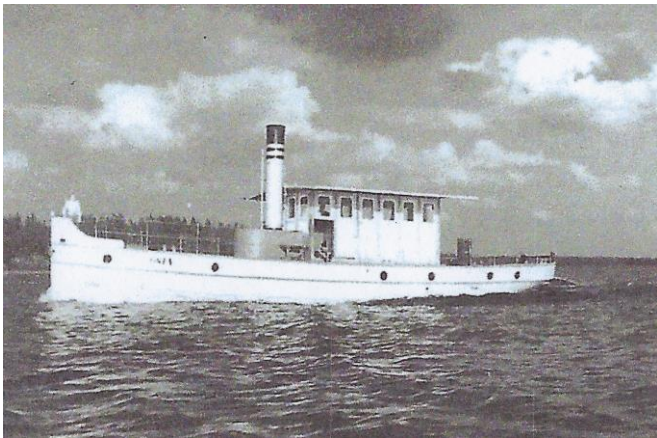
**Bengt Löf, Bertil Andersson, Jarl Holmström, Ulf Carlsson,
Helena Lundgren, Lena Knutson Udd.**

Här finns några smakprov från bokens alla delar.

Flottningen på Färnebofjärden: Den här första delen är sammansatt av hembygdsforskaren Bertil Andersson i Österfärnebo.

Timmerbom på Färnebofjärden, flygfoto Lanmäteriet 1961

Fotona här från privata arkiv

Vid Ista: Östa, en ångbåt byggd 1898, var den största (17 m) med djupgående på 1,7 m. Östa och andra ångbåtar eldades med ved fram till 1965. Östa såldes och går nu i Vaxholm. Sven var en mindre båt för assistans.

Flottningen i Ålboån: Åflottningen finns beskriven i en uppsats 1979 vid Gävle Högskola av Ragnar Lené. Här har den kompletterats med lokala artiklar. Här beskrivs flottning under vårfloden. Ett intensivt arbete där flottare bodde över vid Bysjön och nedströms.

Foton från Hedesunda hembygdsförenings bildarkiv, källa vänster okänd, höger Pelle Lund

Flottningen över Hedesundafjärdarna: Här finns de största fjärdarna i nedre Dalälven och här kombinerades spelbåtar med älvens egen transportkraft i en strömfåra i en del.

I delen Arbetet på Laxen över Hade fjärden till Södra Färjsundet är det Sören Jansson beskriver 1984 hur det gick till i boken Strömkarlarna nr 28. Han har senare varit aktiv på ansvarsfulla platser vid Södertörns Högskola. Sedan är det ny forskning som släkt och hembygdsforskaren Bengt Löf gjort om flottningen över Bramsöfjärden

Foto Hedesunda hembygdsförenings bildarkiv, Pelle Lund

Depån vid Östveda, Hedesundafjärden, 1969 (DM Foto B. Oljelund)

Foto Börje Oljelund

Rämsö skiljeställe: Dalälvens största skiljeställe beskrivs från två infallsvinklar. Från Hedesundasidan är det hembygdsforskaren Erik Sundström som skrivit en artikel 1999 i hembygdsföreningens tidskrift Rovbladet. Från Bodtrakten i Hedesunda arbetade många med flottning och det fanns en pendlarbåt till skiljestället.

Den andra artikeln är skriven av Ragnar Lené och är en del i hans uppsats Dalälvsflottare vid skilje och åflottning. Han beskriver föutom arbetet även hur man bodde på den östra sidan av älven. Här var det många från den sidan av älven och även en del utsocknes.

Foto Bertil Skantz

Foto Agnes Östlund

Foto E. Larsson, St. Ensos bildarkiv/Dalarnas museum

Foto Agnes Östlund

Båtfärd i flottningsleden och flottarekorna: Här beskriver bygdeforskaren Anders Björkman från Söderfors en roddtur i och omkring flottleden där. Han beskriver hur det kändes för människor som fick en flottled i sina fiske- och rekreativsvatten. Och så en beskrivning av flottarekorna som fanns här. Även en kort text från flottningsrännan förbi Untra kraftverk finns här.

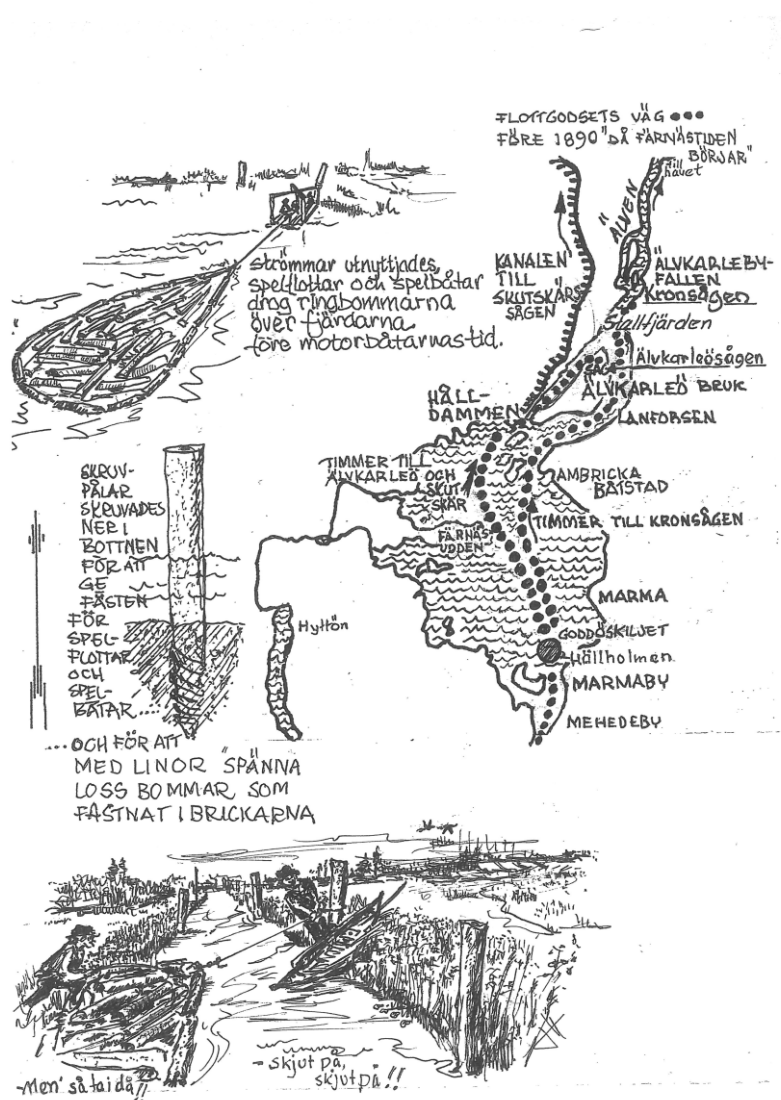

Foto Hedesunda bildarkiv Erik Lindberg

Foto Hedesunda bildarkiv Curt-Olof Rask

Flottningsrännorna: Det som skiljer flottningen i Dalälven med andra älvar är att det inte gick något virke alls i själva älvfåran i Nedersta Dalälven utan i tre separata timmerrännor som hade en total längd av 58,5 km. I tre delar har bygdeforskaren Jarl Holmström beskrivit flottningen i Nedersta Dalälven i text och även gjort fina teckningar. Han är också känd för sitt engagemang i skapandet av Flottningsmuseet i Marma. Första delen heter **Historiska STÄNK från flottningen i Nedersta Dalälven.**

Teckning Jarl Holmström

En annan del omfattar rännan till havet och heter **Historiska STÄNK från flottleden Dalälven – havet**. Den var i drift 1940 – 1957. Den gick över skjutfältet vid Marma och ut i havet vid Snatra söder om Karlholm.

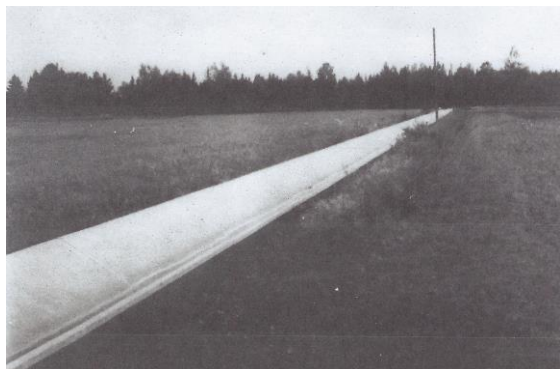
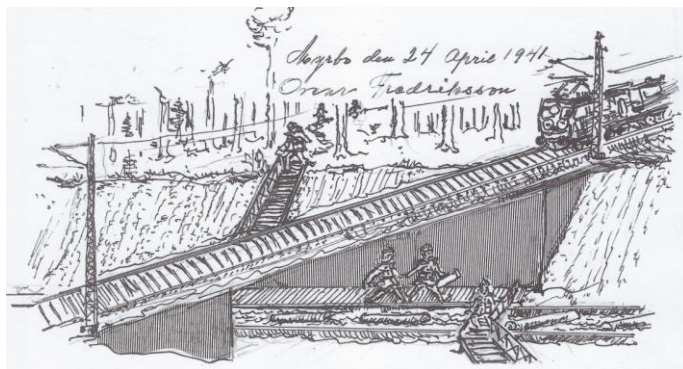

Foto Göte Larsson

Teckning Jarl Holmström

Och en del **Historiska STÄNK från Kronsågen, Kanalen och Skurskärssågen**. Byggnationen av rännan och historien om Skutskärsfabriken är med här. I den här delen har också Ulf Carlsson deltagit.

Teckning Jarl Holmström

Den sista delen i boken är en beskrivning av **Korsnäs Timmerrännan** som än idag används för att under sommarhalvåret förse Korsnäsfabriken med färskvatten med passage under E4. Den här delen är ett examensarbete i Byggnads- och Industriminnesvård 2007 av Helena Lundgren och Lena Knutson Udd.

Foto Börje Oljelund, Dalarnas museum

Foto Korsnäs AB

Foto Helena Lundgren

Vi som skrivit i den här boken hoppas att den skall bli en dokumentation som kan bevaras för kommande generationer. Det här är boken kommer att ge en i stort sett komplett bild av flottningen i nedre Dalälven och vi vågar påstå att det är första gången.

Det finns också två timmar bevarade ljudinspelningar som köpare av boken kan ta del av. De kommer vid slutet av maj att finnas på hemsidan www.lof.nu Där kommer också lokala återförsäljare att presenteras.

Det var det här det hela handlade om. Och än idag är virke och förädlingen av det en av Sveriges viktigaste näringar. Även om vi nu talar om andra hästkrafter.

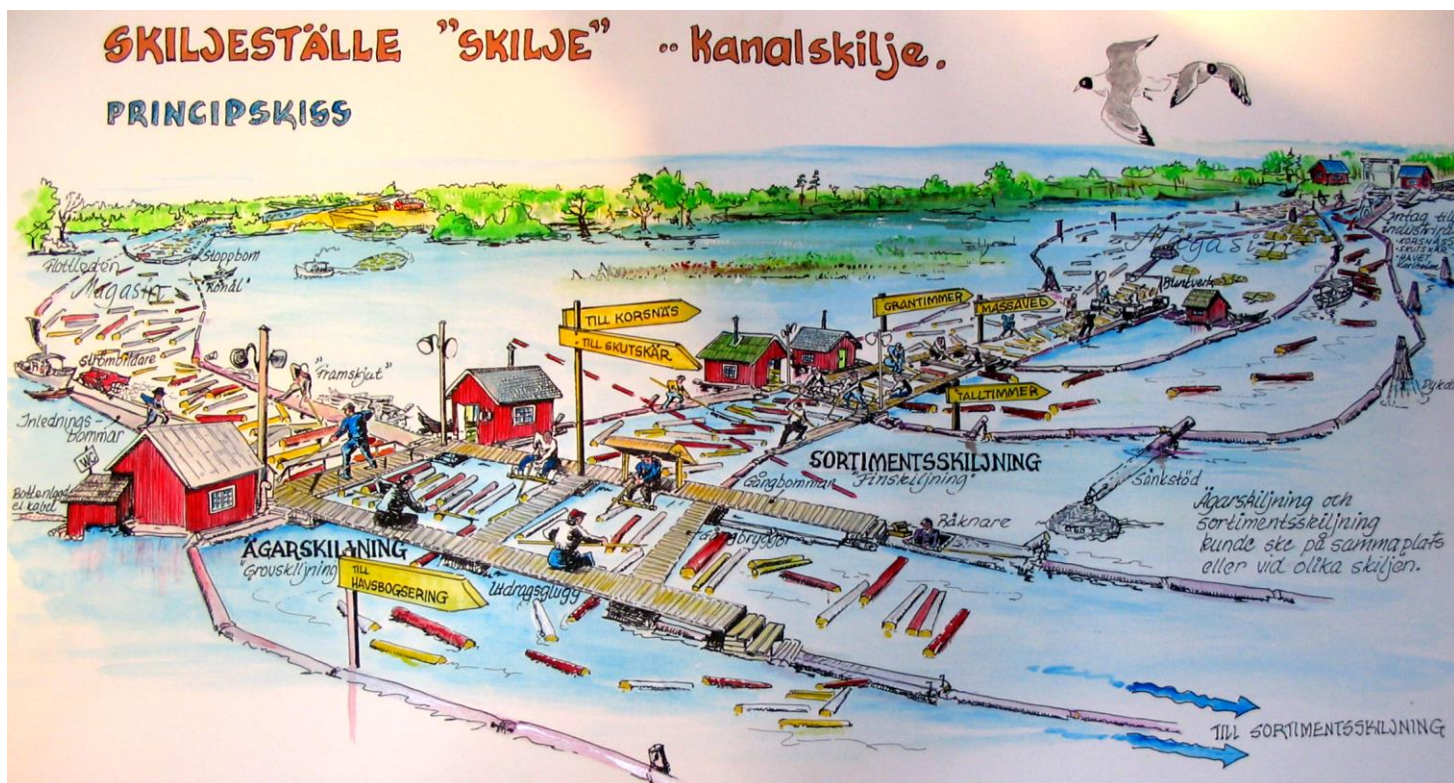

Foto Familjen Löfs arkiv

Utgivare är Bengt Löf
Pimpstensvägen 53
752 67 Uppsala

Telefon 0705653482

E-post bengt@lof.nu

Jarl Holmström 2005

Flottningen i Dalälven var en omfattande verksamhet som varade i drygt 150 år. Många hade jobb omkring 100 dagar om året med flottning fram till år 1971. De flesta av dem jobbade med skogsarbete vintertid.

För att ersätta flottningen under 1970-talet krävdes omkring 30 000 transporter med dagens fullastade timmerbilar. Det motsvarar uppställda timmerbilar i rad nästan mellan Gävle och Luleå eller Gävle och Malmö. Och i Dalälvens vattensystem fanns det drygt 300 mil flottleder använda ända fram till slutet av 1950-talet. Vi talar alltså om en storindustri som fanns innan högre löner, skogsbilvägar och teknisk utveckling ersatte vattentransport av virke med lastbilar.

I den här boken finns en samling av delvis sparsamt kända skrifter och en del ny kunskap om flottningen i nedre Dalälven. Den omfattar såväl flottningen i en å, över lugna vatten, genom skiljen och i de för Dalälven unikt långa timmerrännorna närmare utloppet. Flottarnas villkor är väl beskrivna och det finns även en del personliga intryck av hur flottningen upplevdes av de som var med och bodde vid nedre Dalälven. Läsaren får också en inblick i historien om industrierna Korsnäs och Skutskär.